

Reform paa dette Omraade; men jeg skal opsætte mine øvrige Bemærkninger herom, til Forslagsstillerne have udtalt sig.

Sage: Den ærede Ordfører for Klerkallet begyndte med en Udvikling om Forholdet mellem det Nationale og det mere Kosmopolitiste, men han strejfede saa let hen over Spørgsmaalet, at det ikke var egentlig veiledende, men snarere vildeledende. Om det saa var Spørgsmaalet om Turistforeningens overvældende Betydning, blev det fremdraget. Den ærede Ordfører mente at kunne anføre dette som et Exempel paa Tilbøieligheden til at skaffe en friere Strøm ind i Landet, og at det saa var konsekvent strengt at opretholde Grændserne overfor fremmede Operaer og Balletter. Det forekommer mig, at skal man overhovedet diskutere det Spørgsmaal, kan det ikke gøres saa let. Forholdet mellem det Nationale og det Internationale er jo meget dybt og indgribende. Hvad det gjælder om, er at træffe visse Grændser, og Spørgsmaalet er da, om man her har truffet de rette Grændser. Nu kunde jeg forstaa den ærede Ordførers Stilling, naar han stod paa den absolute Friheds Standpunkt, og det siger han vel, at han gjør, men det kan dog ikke være i nogen meget høi Grad, siden han meget villig og hurtigt er gaaet ind paa det Forslag, som det kan jeg vel sige uden Indiskretion, væsentlig skyldes den høitærede Kultusminister; men naar den ærede Ordfører er gaaet ind paa overhovedet at opretholde et vist Monopol for det kongelige Theater, saa er det givet, at der er en vis Konkurrence, som man ikke kan indlade sig paa, og dermed har den ærede Ordfører selv taget Afstand fra den almindelige europæiske Betragtning, at det er ligegyldigt, om vi spille Opera i Kjøbenhavn eller hente den fra Paris og Berlin. Naar man ikke engang tror at kunne lade Privattheatrene spille vort eget klassisk-dramatiske Repertoire, det bedste, vi have, har man dermed gjort en saa kolossal Indrømmelse fra den ærede Ordførers formentlig principielle Standpunkt, at han meget godt kan gjøre de smaa Indrømmelser med Hensyn til Opera og Ballet. Sagen er, at det kongelige Theater har en Tradition, en Historie, en virkelig Betydning for vort Folks nationale Liv, som man ikke kan se bort fra, og jeg tror, at Enhver, der vilde bidrage til, at det kongelige Theater som Kunstanstalt — og det har det jo været — skulde blive trukket ned af en eller anden Grund til at komme i Klasse med et almindeligt Sekondtheater, vilde begaa en stor Uret mod vort nationale

Liv. Dermed er det givet, at vi maa finde os i visse Indskrænkninger for at opretholde det, foruden at Staten vedblivende maa yde det en pekuniær Understøttelse. I denne Understøttelse ligger en Anerkendelse af, at det er mere end et Privattheater. Er det, som sagt, nu fra alle Sider indrømmet, at vi ville opretholde det kongelige Theater som en national Kunstanstalt, som der bør gives et meget bethdeligt Monopol, nemlig til ubelukkende at spille det gode klassiske Repertoire, saa ligger især simpelt deri, at man har villet værgede det kongelige Theater imod en altfor nærgaaende Konkurrence, fordi man stiller visse Fordringer til det, som det ikke vil kunne opfylde, naar det drives ud i den almindelige Konkurrences Maelstrøm. Konkurrence er i mange Henseender et stort Gode, og det kongelige Theater maa ogsaa have sin Konkurrence, men man kan ikke stille det i Lighed med Haandværks- og Fabrikdrift; thi der stilles ganske andre Fordringer til det. Derfor er det konsekvent, at vi ogsaa ville ubelukke, saalænge det kongelige Theater spiller eller i den egentlige Saison og har Forpligtelse til at opføre Operaer og til at bevare den nuværende Ballet, en nærgaaende fremmed Konkurrence paa dette Omraade, ved at gjøre den fremmede Opera og Ballet afhængig af Kultusministeriets Tilladelse. Med Hensyn til Balletten skal jeg bemærke, at det ikke er ganske ligegyldigt, at der hos Klerkallet staar, at der ikke maa opføres Ballet af fremmede Trupper, thi der kan meget let gives det en anden Forklaring end tilfattet. Det ubelukker ikke, at man f. Ex. sammen med moderne Stykker, som man nu faar Lov til at spille saa meget, man vil, kan etablere Balletter, hvortil man tager smaa udenlandske Balletkorps, som i Forening med indfødte Dandsere ikke længere danne en egentlig „udenlandsk Trup“, og som ingenlunde komme for Dandsens eller Jøndens Skyld, men ved hvilke helt andre Momenter, som jeg ikke behøver nærmere at betegne, egentlig ere Drivfjederen, og det kan blive en Forening af Skuespil og Caféchantant med Dands af forskjellig Art, som paa mange Maader ikke blot kan blive generende for det kongelige Theaters Forpligtelse til at opføre Balletter, men overhovedet en i andre Henseender meget uheldig Kunstnydelse, som saaledes etableres. Vil man anføre, at om Sommeren spiller det kongelige Theater ikke, og saa kan der komme saamange Balletkorps, som der vil, vil jeg vende dette om, thi naar man om Sommeren maa finde sig deri, er der saameget mere Grund til ikke at ophæve